

ВІЙСЬКОВЕ ПРАВО MILITARY LAW

<https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-38-24>

УДК 342.518:354.61(477)"364"

Є.І. ГРИГОРЕНКО

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри державно-правових дисциплін,
консультант Комітету Верховної Ради України
з питань національної безпеки, оборони та розвідки
Голова Громадської наукової організації "Правова експертиза та інновації"
E-mail: grigorenkozakon@gmail.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5305-1712>
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
м. Харків, 61022, майдан Свободи 4

В.М. АЛЕКСАНДРОВ

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри підготовки офіцерів запасу
E-mail: romzes1956@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0373-4635>
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, 61000, вул. Динамівська, 4

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

АНОТАЦІЯ. Вступ У статті встановлено, що згідно свого правового статусу та особливого місця у системі публічного управління та серед центральних органів виконавчої влади, Міністерство оборони - центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується вищим органом виконавчої влади України. При цьому, Міністерство оборони – це головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, яким забезпечено формування та реалізацію державної політики, яка стосується не тільки загальних питань національної безпеки у воєнній сфері, а й також у сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період; крім цього, це центральний органом виконавчої влади та військового управління, у підпорядкуванні якого перебувають Збройні Сили та Держспецтрансслужба; та уповноважений центральний органом виконавчої влади в галузі державної авіації.

Короткий зміст основних результатів дослідження. У статті відзначено, що введення в Україні воєнного стану спричинило покладення на Міністерство оборони України ряду нових функціональних обов'язків Міністерства оборони, поява яких була обумовлена обставинами та умовами цього правового режиму. Відповідно, перелік повноважень Міністерства оборони відповідно до покладених на нього завдань було значно розширено шляхом появи таких повноважень, як: здійснення підготовки та надання Кабінетові Міністрів України пропозицій що стосуються застосування, скасування та внесення змін до спеціальних економічних чи інших обмежувальних заходів (санкцій), що вносяться Кабінетом Міністрів України на розгляд Ради національної безпеки і оборони України відповідно до Закону України «Про санкції», та участь щодо формування, реалізації чи моніторингу ефективності державної санкційної політики з питань, що належать до його компетенції. Визначено, що новими повноваженнями Міністерства оборони України під час воєнного стану можна вважати участь у виконанні державних інформаційних завдань у сфері оборони, заходах, що спрямовані на підвищення інформаційного рівня обороноздатності держави та на протидію операціям агресора (противника) в інформаційній сфері; розробка оборонного плану, його структури, організація і розроблення складових оборонного плану; забезпечення згідно до законодавства виконання функції уповноваженого органу з державного гарантування якості, головного органу у сфері здійснення оборонних закупівель та державного замовника у сфері оборони та ін.

Висновок. Аргументовано, що сучасні виклики, які постали перед Україною й, зокрема, спричинили введення воєнного стану, є водночас і тими можливостями, які відкривають нові перспективи побудови якісно нової системи взаємовідносин між воєнною наукою, з одного боку, та усіма суб'єктами державної влади та громадянського суспільства, з іншого, і здатні посилити можливості її впливу на напрацювання та затвердження засадничо-концептуальних та законодавчих положень у сфері безпеки та оборони, у тому числі, на рівні формулювань національних стратегій розвитку і воєнних доктрин, підвищити значимість воєнної науки у науково-технічному прогресі та інноваціях в цілому, а також сприяти посиленню обороноздатності країни.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: міністерство оборони України, воєнний стан, правовий режим воєнного стану, воєнна безпека, Стратегія воєнної безпеки, всеохоплююча оборона.

Як цитувати: Александров В. М., Григоренко Є. І. Особливості діяльності міністерства оборони України в умовах воєнного стану. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Право»*. 2024. Вип. 38. С. 215-221. <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-38-24>

In cites: V.M. Alexandrov, E.I. Hrygorenko (2024) Features of the activities of the ministry of defense of Ukraine under the conditions of marital state. *The Journal of V.N. Karazin Kharkiv National University, Series "Law"*, (38), P.215-221 <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-38-24> (in Ukrainian)

Постановка проблеми. Головною метою Стратегії воєнної безпеки України «Воєнна безпека – всеохоплююча оборона» визначено завчасну підготовлену та всебічно забезпечену всеохоплюючу оборону України на засадах стримування, стійкості та взаємодії, що забезпечує воєнну безпеку, суверенітет і територіальну цілісність держави відповідно до Конституції України та в межах державного кордону України, сприяє інтеграції України в євроатлантичний безпековий простір та набуттю членства в НАТО, передбачає активну участь в операціях на міжнародному рівні, що спрямовані на підтримання миру і безпеки. Така мета й обумовлює концептуальний образ Міністерства оборони України та його діяльності в особливих умовах, яким є правовий режим воєнного стану.

Стан наукового дослідження. Питанням діяльності безпосередньо Міністерства оборони України останнім часом присвячують свої наукові надбання Каптан М.В., Коваль В.П., Корнієнко В.О., С.М. Мельник та інші науковці.

Метою статті є дослідження особливостей діяльності міністерства оборони України в умовах воєнного стану.

Основні результати дослідження. В умовах воєнного стану військовому командуванню в особі Головнокомандувача Збройних Сил України, Командувача об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачів видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачів (начальників) органів військового управління, командирів з'єднань, військових частин Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Законом України «Про правовий режим воєнного стану» надано право з органами виконавчої влади, військовими адміністраціями, вищим виконавчим органом влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування на сумісне запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану. Військове командування, в межах повноважень, що визначаються Законом, який вказано вище, та Указом Президента України про введення во-

єнного стану в Україні або окремих її місцевостях, який затверджено парламентом України, видає обов'язкові до виконання накази і директиви з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану.

«З огляду на загальносуспільне значення функціонування сектору безпеки й оборони основним суб'єктом здійснення військового управління слід назвати спеціалізований центральний орган виконавчої влади – Міністерство оборони України» [1, с. 202]. Згідно зі статтею 15 Закону «Про національну безпеку України», Міноборони - головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що формує та реалізовує державну політику з питань національної безпеки у воєнній сфері та у сферах оборони і військового будівництва в мирний час та й в особливий період.

За своїм правовим статусом і особливим місцем у системі публічного управління та, зокрема, центральних органів виконавчої влади, Міноборони є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовано та скоординовано вищим органом виконавчої влади України. При цьому, Міноборони – є головним органом серед центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики з загальних питань національної безпеки у воєнній сфері, а також сферах оборони і військового будівництва у мирний час і в особливий період; центральний орган виконавчої влади та військового управління, у підпорядкуванні якого перебувають Збройні Сили та Держспецтрансслужба; та уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі державної авіації.

Якщо Міноборони є важливим складовим механізмом військового командування (зокрема, в особі Міністра оборони), Міністерство, на підставі положень частини 1 статті 8 Закону «Про правовий режим воєнного стану» може наряду із військовими адміністраціями самостійно або шляхом залучення органів виконавчої влади, вищого виконавчого органу влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати в межах тимчасових обмежень

конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених указом Президента України яким вводиться воєнний стан, усі заходи правового режиму воєнного стану, що передбачені Законом.

Окрім цього, зазначений нами правовий статус Міноборони дозволив зрозуміти особливості його діяльності, як центрального органу виконавчої влади, в умовах воєнного стану з посиланням на відповідні положення Закону, якими визначена специфіка функціонування центральних органів виконавчої влади в умовах дії такого особливого правового режиму. Зважимо на них більш предметно.

Насамперед звернемо увагу на загальні (тобто такі, які встановлені Законом до усіх органів публічної влади) вимоги щодо діяльності Міноборони в умовах воєнного стану. Отже, в умовах воєнного стану:

- Міноборони України здійснює повноваження, надані йому Основним законом нашої держави, Законом України «Про правовий режим воєнного стану» та іншими законами України (частина 2 статті 9 Закону);

- його посадові та службові особи, уповноважуються до виконання державних функцій, не несуть відповідальності, у тому числі й кримінальної, за рішення, дії чи бездіяльність, негативні наслідки яких неможливо було б передбачити або які охоплені виправданим ризиком, за умови, що такі дії (бездіяльність) були необхідні для відсічі збройної агресії проти України або ліквідації (нейтралізації) збройного конфлікту (частина 2 статті 9 Закону);

- призначення працівників Міноборони на посади державної служби у межах структур Міністерства (за винятком посад, за якими спеціальним законом встановлено порядок виконання обов'язків у разі відсутності керівника державного органу (у тому числі у разі припинення його повноважень або звільнення з посади), крім таких випадків, коли встановлено спеціальними законами порядок неможливо застосувати через відсутність осіб, на яких може бути покладено виконання обов'язків керівника державного органу) проведено без відбору на підставі конкурсу, та обов'язковість останнього передбачено законом, на підставі поданих документів, а саме заяви, заповненої відповідної особової картки за встановленим зразком та документів, що підтверджують наявність у таких осіб громадянства України, освіти та досвіду роботи згідно з законодавчими вимогами, встановленими щодо відповідних посад, а також за наявно-

сті у Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання державних функцій або функцій місцевого самоврядування, декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що минув (абзац 1 частини 5 статті 10 Закону).

Державні службовці, що призначені в таких обставинах, не можуть переводитися на інші посади державної служби;

- коли призначення осіб на посади державної служби в Міноборони відбулося без урахування документу про підтвердження рівня володіння державною мовою відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (частина 6 статті 10 Закону);

- призначення осіб на посади в структурах Міноборони, які передбачають зайняття відповідального або особливого відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, перелік яких затверджено Національним агентством з питань запобігання корупції, та посад, щодо яких здійснено заходи з очищення влади (люстрації) здійснюється, за умов, що зазначені в Законі, без проведення спеціальних перевірок, передбачених Законами України «Про запобігання корупції» та «Про очищення влади» (частина 8 статті 10 Закону);

- Міноборони, як державний орган влади України, зобов'язаний сприяти діяльності військового командування та військових адміністрацій у напрямі запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану на відповідній території (стаття 17 Закону);

- порядок взаємодії Мінобороони з військовим командуванням та військовими адміністраціями у напрямі забезпечення додержання правового режиму воєнного стану, захисту громадянської безпеки та державних інтересів, крім цього підпорядкування чи оперативне підпорядкування їм інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, або їх з'єднань, військових частин, установ та організацій визначається Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України (стаття 18 Закону);

- Міноборони зобов'язано дотримуватися гарантій забезпечення законності, встановлених Законом в статтях 20-22 Закону, а саме, в частині неприпустимості використання правового режиму воєнного стану для захоплення влади та порушення прав і свобод громадян та прав, а також законних інтересів юридичних осіб, у тому числі, для застосування тортур,

жорстокого чи принижуючого людську честь та гідність поводження або покарання;

- посадовці та службові особи Міноборони, які винні у порушенні вимог або невиконанні заходів правового режиму воєнного стану, притягуються до відповідальності згідно із законом (стаття 25 Закону);

- контроль за діяльністю Міноборони здійснює Рада національної безпеки і оборони України (стаття 27 Закону).

Для роботи в умовах воєнного стану в Міністерстві оборони України на виконання рішень Верховної Ради України щодо введення воєнного стану, від початку введення воєнного стану в Україні рішенням Міністра оборони України С. Полторака було створено в цілодобовому режимі Центр управління Міністерства оборони України із завданнями щодо підвищення воєнно-політичного та адміністративного керівництва Збройними Силами України, взаємодії з іншими складовими сектору безпеки і оборони та здійснення поточного інформаційного забезпечення вищого державного та військового керівництва.

Центр управління було розгорнуто у складі об'єднаних центрів, якими виконується ряд завдань з приводу унормування питань, пов'язаних із нормативним та правовим забезпеченням; організації комплексу оборонних заходів; координації дій за напрямками забезпечення потреб Збройних Сил України в озброєнні та техніці, матеріальними засобами, ресурсами. Крім того, у роботі Центру управління задіяні оперативні групи від силового блоку (МВС, НГУ, СБУ, ДПСУ, ДСНС, ДСТЗІ, УДО), чим надається можливість оперативного обміну інформацією, надання пропозицій, приймати виважені рішення та інформувати вище керівництво держави. Отже, від часу введення в Україні правового режиму воєнного стану Центр управління здійснює свою діяльність у цілодобовому режимі та у тісній взаємодії з оперативними групами Генерального штабу ЗС України та іншими органами військового управління. У контексті проблематики визначення особливостей діяльності Міноборони України в умовах воєнного часу особливого значення набувають зміни, внесені до звичного функціонального навантаження Міноборони. Так, постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2022 року № 651 «Про внесення змін до Положення про Міністерство оборони України» вперше від часу введення в Україні правового режиму воєнного стану в масштабах території всієї держави було доповнено низкою підпунктів в частині правового статусу і, зокрема, повноважень Міністерство

оборони України, що дозволяє нам змістовніше проаналізувати та на цій основі зробити певні висновки щодо того, які саме напрямки діяльності Міноборони були розширені та функціонально посилені, зокрема, з огляду на дію режиму воєнного стану.

У першу чергу, таких змін зазнав перелік основних завдань Міноборони, зазначений у пункті 3 Положення про Міністерство оборони України, який було розширено за рахунок додавання до раніше закріплених за Міністерством оборони завдань ще одного завдання, а саме – «забезпечення формування та реалізації державної політики з питань національного спротиву» (підпункт 2-1 пункту 3 Положення), у контексті якого на Міністра оборони було покладено виконання нового функціонального обов'язку щодо «забезпечення здійснення Президентом України як Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил загального керівництва національним спротивом» (підпункт 28-1 пункту 10 Положення).

Загалом маємо відзначити, що введення в Україні воєнного стану спричинило покладення на Міністерство оборони України низки нових функціональних обов'язків Міноборони, поява яких була обумовлена обставинами та умовами цього правового режиму. Відповідно, перелік повноважень Міноборони відповідно до покладених на нього завдань було значно розширено за рахунок появи таких повноважень, як:

- здійснення підготовки та подання Кабінетові Міністрів України пропозицій щодо застосування, скасування та внесення змін до спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), що вносяться Кабінетом Міністрів України на розгляд Ради національної безпеки і оборони України відповідно до Закону України «Про санкції», та участь у формуванні, реалізації та моніторингу ефективності державної санкційної політики з питань, що належать до його компетенції (згідно з підпунктом 2-1 пункту 4 Положення);

- участь у виконанні завдань державної інформаційної політики у сфері оборони, інформаційних заходах, спрямованих на підвищення рівня обороноздатності держави та на протидію інформаційним операціям агресора (противника) (підпункт 4-2 пункту 4 Положення);

- розробка структури та порядку розроблення оборонного плану України, організація його складових (підпункт 6-1 пункту 4 Положення);

- забезпечення згідно до законодавства виконання повноважень уповноваженого орга-

ну з державного гарантування якості, головно-го органу у сфері здійснення оборонних закупівель та державного замовника у сфері оборони (підпункт 26-1 пункту 4 Положення);

- залучення до державного контролю експорту (підпункт 26-2 пункту 4 Положення);

- встановлення особливих вимог з приводу належної підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі відповідних закладів вищої освіти (підпункт 41-1 пункту 4 Положення);

- здійснення управління науковою і науково-технічною діяльністю в оборонній сфері (підпункт 45-1 пункту 4 Положення);

- участь у пріоритетному розвитку науки і техніки в Україні, державних цільових наукових та науково-технічних програмах (підпункт 45-2 пункту 4 Положення);

- організація та координація заходів з мовної підготовки в Міноборони та Збройних Силах для використання іноземних мов особовим складом, якому використання іноземної мови необхідно для виконання службових обов'язків (роботи), навчання за кордоном, ефективної участі в заходах міжнародного оборонного співробітництва, міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки та досягнення взаємосумісності із збройними силами держав - членів НАТО (підпункт 48-1 пункту 4 Положення);

- відповідно до компетенції забезпечення електронної інформаційної взаємодії з органами державної влади під час обміну інформацією для здійснення повноважень, визначених законодавством (підпункт 79-1 пункту 4 Положення);

- організація основної підготовки громадян України до національного спротиву (підпункт 84-1 пункту 4 Положення);

- забезпечення здійснення внутрішнього контролю в Міноборони, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління (підпункт 112-1 пункту 4 Положення);

- здійснення контролю за ефективним використанням та збереженням об'єктів державної власності, які належать до сфери управління Міноборони (підпункт 5-1 пункту 5 Положення);

- організація щодо внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту і забезпечення їх здійснення в Міноборони, Збройних Силах, Держспецтрансслужбі, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Міноборони (підпункт 30-1

пункту 5 Положення). У світлі доповнення Положення про Міністерство оборони України в обставинах дії в Україні воєнного стану підпунктом 45-1 пункту 4 в частині покладення на Міноборони повноважень щодо здійснення управління науковою та науково-технічною діяльністю у сфері оборони, у контексті специфіки даної науково-дослідної роботи та її тематики слушними вбачаються висновки вітчизняних дослідників стосовно стану і процесу адаптації нормативно-правових актів у сфері науково та науково-технічної діяльності (далі – ННТД) в системі Міноборони в умовах воєнного стану.

Так, ученими зазначається, що існуюча модель ННТД в системі Міноборони не в повній мірі відповідає вимогам часу, зокрема, воєнному стану, а їх змістовне наповнення потребує доопрацювання та/або внесення відповідних доповнень та низки змін [2, с. 154]. Як основні причини такого стану справ дослідники наводять «відсутність у деяких із них відображення питань стосовно особливостей організації та здійснення ННТД в системі Міністерства оборони України в умовах особливого періоду та воєнного стану в державі», у тому числі, «щодо планування ННТД, яке є основою організації наукової діяльності в системі Міноборони в аспекті щодо необхідності змін до підходів з планування ННТД відповідно до процедур оборонного планування на основі спроможностей», щодо «застосування сучасних підходів та інструментів організації ННТД в системі Міноборони та Збройних Силах України в аспекті зміни в системі управління зазначеною діяльністю за прикладом тих інструментів та підходів, які на сьогодні використовуються в державах-членах і партнерах НАТО».

Окрім цього, відзначається низка проблемних аспектів у науково-технічній сфері, притаманна військовій науці, загострення яких обумовлено обставинами воєнного стану, зокрема, низький рівень координації стратегії та розвитку вітчизняної науки між органами державної влади, суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності, бізнесом та громадянським суспільством, а так само – брак дієвих механізмів комунікації між ними; недостатність обсягів фінансування ННТД та відсутність фінансової автономії суб'єктів наукової діяльності у частині використання коштів; застаріла науково-дослідницька інфраструктура; падіння престижу науковця в Україні, нівелювання цінності наукової праці та як наслідок, відтік висококваліфікованих кадрів за межі України або в інші сфери діяльності;

відсутність системності дій у напрямі інтеграції вітчизняної науки до науково-дослідницького простору Європи, та системного використання його можливостей; низький рівень використання іноземних мов у процесі підготовки наукових кадрів та у процесі розроблення наукових праць, наслідком чого є ізолюваність національної науки, проблеми з доступом до міжнародних наукометричних баз даних тощо [9, с. 156].

Висновки. Поділяючи в цілому такий погляд на стан військової науки в нашій державі, маємо підкреслити, що сучасні виклики, які постали перед Україною й, зокрема, спричинили введення воєнного стану, є водночас і

тими можливостями, які відкривають нові перспективи побудови якісно нової системи взаємовідносин між воєнною науковою, з одного боку, та усіма суб'єктами державної влади та громадянського суспільства, з іншого, і здатні посилити можливості її впливу на напрацювання та затвердження засадничо-концептуальних та законодавчих положень у сфері безпеки та оборони, у тому числі, на рівні формулювань національних стратегій розвитку і воєнних доктрин, суттєво підвищити значимість воєнної науки у науково-технічному прогресі та інноваціях в цілому, а також сприяти посиленню обороноздатності країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мельник С. М. Адміністративно-правове регулювання організації і функціонування суб'єктів військового управління в системі забезпечення національної безпеки й обороноздатності України: монографія. Харків, 2019. 414 с.
2. Корнієнко В. О., Каптан М. В. Адаптація нормативно-правових актів у сфері науково та науково-технічної діяльності в системі Міністерства оборони України в умовах воєнного стану. *Київський часопис права*. 2024. № 2. С. 153-159. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/461/448>

Стаття надійшла до редакції 02.10.2024

Стаття рекомендована до друку 29.11.2024

E.I. HRYGORENKO.

PhD (Law), Associate professor,

Associate Professor of the Department of State and Legal Disciplines,
consultant to the Committee of the Verkhovna Rada of Ukraine
on matters of national security, defense and intelligence

Head of the Public Scientific Organization "Legal Expertise and Innovations",

E-mail: grigorenkozakon@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5305-1712>

V.N. Karazin Kharkov National University

Kharkiv, 61022, Svobody square, 4

V.M. ALEXANDROV

PhD (Law), Associate professor,

Associate Professor of the reserve officer training department

E-mail: romzes1956@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0373-4635>

National Law University named after Yaroslav the Wise

Kharkiv, 61000, str. Dynamivska, 4

FEATURES OF THE ACTIVITIES OF THE MINISTRY OF DEFENSE OF UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE

ANNOTATION. *Introduction.* The article states that due to its legal status and special place in the system of public administration and central executive bodies, the Ministry of Defense is the central body of executive power, whose activities are directed and coordinated by the highest executive body of Ukraine. At the same time, the Ministry of Defense is the main body in the system of central executive bodies, which ensures the formation and implementation of state policy on general issues of national security in the military sphere, as well as in the spheres of defense and military construction in peacetime and special periods; the central body of executive power and military administration under which the Armed Forces and the State Special Transit Service are subordinated; and authorized by the central executive body in the field of state aviation.

Summary of the main results of the study The article noted that the introduction of martial law in Ukraine caused the Ministry of Defense of Ukraine to impose a number of new functional responsibilities of the Ministry of Defense, the appearance of which was determined by the circumstances and conditions of this legal regime. Accordingly, the list of powers of the Ministry of Defense in accordance with the tasks assigned to it was significantly expanded due to the emergence of such powers as: preparing and submitting proposals to the Cabinet of Ministers of Ukraine regarding the application, cancellation and amendment of special economic and other restrictive measures (sanctions) imposed by the

Cabinet of Ministers of Ukraine for consideration by the National Security and Defense Council of Ukraine in accordance with the Law of Ukraine "On Sanctions", and participation in the formation, implementation and monitoring of the effectiveness of the state sanctions policy on matters within its competence. It was determined that in the conditions of martial law, among the new powers of the Ministry of Defense is participation in the implementation of tasks of the state information policy in the field of defense, information measures aimed at increasing the level of the state's defense capability and countering the information operations of the aggressor (adversary); development of the structure and order of development of the defense plan of Ukraine, organization and development of its components; ensuring, in accordance with the law, the performance of the functions of the authorized body for state quality assurance, the main body in the field of defense procurement and the state customer in the field of defense, etc. *Conclusion.* It is argued that the modern challenges that Ukraine faced and, in particular, caused the introduction of martial law, are at the same time opportunities that open up new prospects for building a qualitatively new system of relations between military science, on the one hand, and all subjects of state power and civil society, on the other hand, and are able to strengthen the possibilities of its influence on the development and approval of basic conceptual and legislative provisions in the field of security and defense, including, at the level of the formulation of national development strategies and military doctrines, to increase the importance of military science in scientific and technical progress and innovation in general, as well as contribute to the strengthening of the country's defense capabilities.

KEY WORDS: *Ministry of Defense of Ukraine, martial law, legal regime of martial law, military security, Military Security Strategy, comprehensive defense.*

REFERENCES

- 1.Melnyk S. M. (2019). Administrative and legal regulation of the organization and functioning of military administration subjects in the system of ensuring national security and defense capability of Ukraine: monograph. Kharkiv. 414 p. (in Ukrainian)
- 2.Kornienko V. O., Kaptan M. V. (2024). Adaptation of normative legal acts in the sphere of scientific and scientific and technical activities in the system of the Ministry of Defense of Ukraine under martial law. *Kyiv Journal of Law*. No. 2. P. 153-159. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/461/448>(in Ukrainian)

The article was received by the editors 02.10.2024

The article is recommended for printing 29.11.2024